

МАКРОЕКОНОМСКИ МОНИТОР

Март 2025

13(4)

HR EXCELLENCE IN RESEARCH

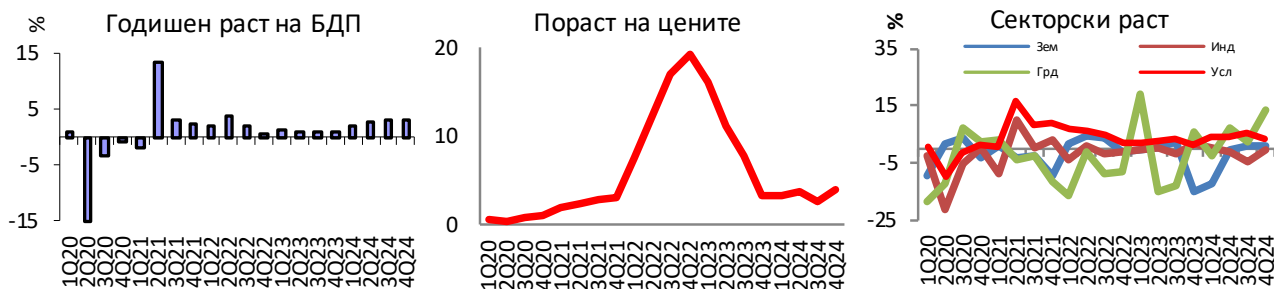
Во четвртиот квартал од 2024, **БДП се зголеми за 3.2%** на годишна основа, продолжувајќи го забрзувањето кое отпочна претходно. Со тоа, целата 2024 се заврши со раст од 2.7%, одразувајќи солидно остварување со сè уште присутни ранливости. Тоа е целосно во линија со очекувањата изразени во претходниот Макроекономски монитор и проекцијата од 2.7% објавена во декември 2023. Остварениот раст е воден од позитивните движења кај **брuto инвестициите** (1.7%) и продолжениот висок раст на **јавната потрошувачка** (6.8%), што е поврзано и со остварувањето подлабок **буџетски дефицит** (од 4.4% од БДП) во однос на иницијалната проекција (3.4%). Растот на **личната потрошувачка** (0.2%) забави, додека **извозот** (-6%) и **увозот** (1.5%) продолжија да ги рефлектираат зајакнатите неизвесности кај трговските партнери. На производната страна, растот во овој квартал продолжува да биде воден од **трговијата** (3.5%), но забележливо е дека и растот на **градежништвото** значајно се интензивираше (13.2%).

Невработеноста во четвртиот квартал од 2024 понатамошно благо се намали на 11.9% (од 12.3%). Во овој квартал продолжува намалувањето на воздржаноста на пазарот на трудот, имајќи предвид дека се креирани две илјади нови работни места, а **активноста** на населението се задржа (52.5%). Сепак, за разлика од претходниот квартал, креирањето работни места е водено од **трговијата** (четири илјади), **ИТ секторот** (пет илјади) и **финансискиот сектор** (близу три илјади), а најголема е загубата на работни места во **градежништвото** (близу четири илјади), иако овој сектор бележи најголем раст на додадената вредност во овој квартал.

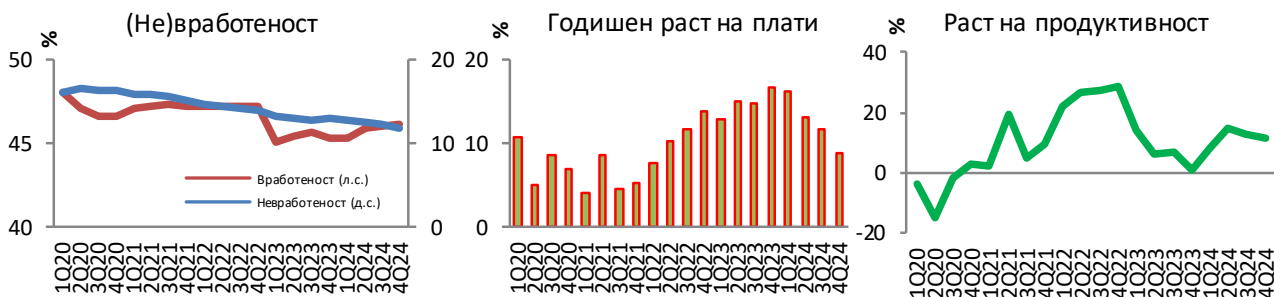
Во четвртиот квартал од 2024, **инфлацијата** забрза на 4.1% (по благото забавување на 2.6%) на годишна основа. Со тоа, целата 2024 се заврши со инфлација од 3.5%, благо под нашата проекција од 3.8% од декември 2023. Забрзувањето кај инфлацијата е резултат на притисоци кои произлегуваат од пазарната структура, како и притисоци од солидниот раст на повеќе компоненти на доходот (реалната плата, пензија и дознаки од странство). Овие ризици налагаат потреба од понатамошна претпазливост.

Позитивната динамика на економијата се очекува да продолжи во текот на 2025 година. **Finance Think останува на проекцијата за раст на БДП во 2025 од 3.5%, додека проектираниот раст на цените се ревидира нагорно, од 2.4% на 3.1%.**

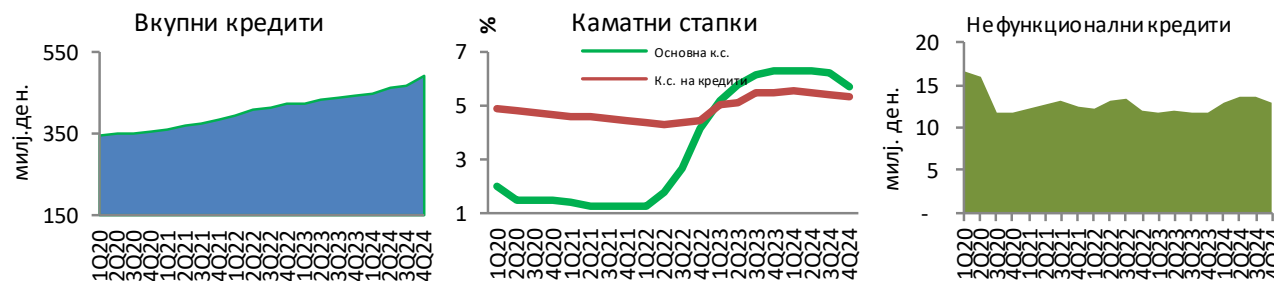
РАСТ И ИНФЛАЦИЈА

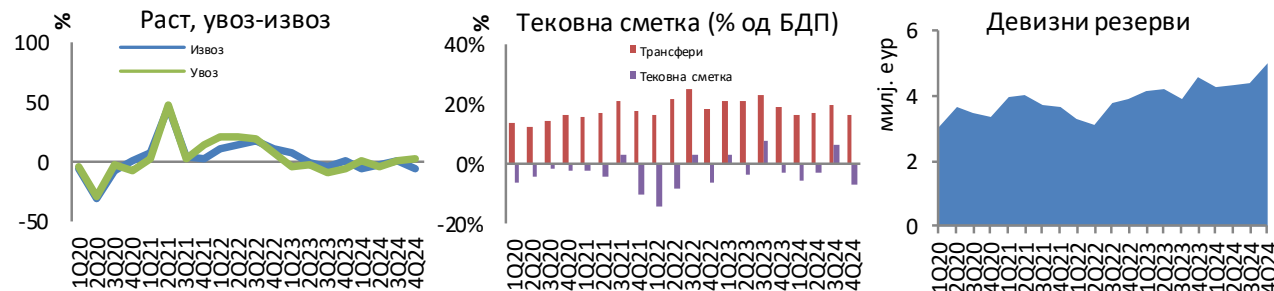
ПАЗАР НА ТРУД

ФИНАНСИСКИ ПАЗАРИ

НАДВОРЕШНА СМЕТКА

Годишен раст, %	2Q2024	3Q2024	4Q2024
БДП ЕУ-27	0.7	1.0	1.1
БДП Северна Македонија	2.8	3.0	3.2
Трошоци на живот	3.9	2.6	4.1
Трошоци на живот без храна и енергија	4.8	5.5	5.6

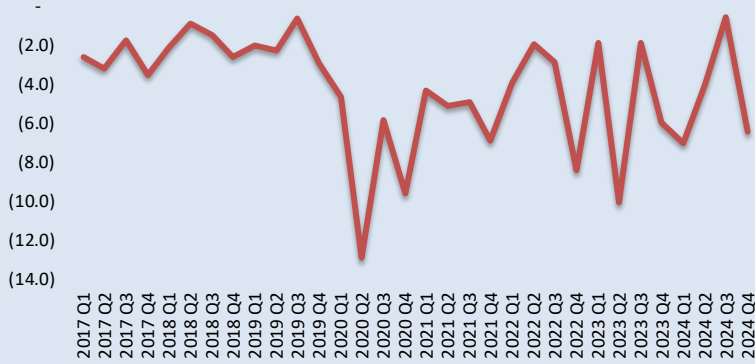
%	2Q2024	3Q2024	4Q2024
Стапка на активност (%)	52.1	52.6	52.5
Невработеност на млади (%)	26.9	29.5	32.3
Просечна нето плата (ден.)	41,196	41,214	42,573
Раст на продуктивност (%)	14.6	12.8	11.4

Годишен раст	2Q2024	3Q2024	4Q2024
М2	4.6%	4.8%	8.0%
Депозити	7.2%	8.8%	12.4%
Кредити	5.8%	7.5%	13.9%
Девизни резерви	3.5%	12.9%	10.6%

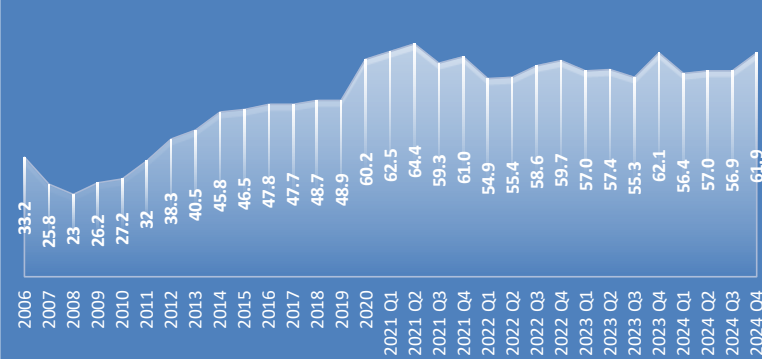
% од БДП	2Q2024	3Q2024	4Q2024
Трговско салдо	-13.3%	-6.7%	-17.4%
Приватни трансфери	16.9%	19.5%	16.4%
Тековна сметка	-2.8%	6.3%	-6.8%
Странски инвестиции	6.3%	7.1%	9.2%
Девизни кред. / вкупни кред.	32.7%	31.4%	30.3%

ЈАВНИ ФИНАНСИИ

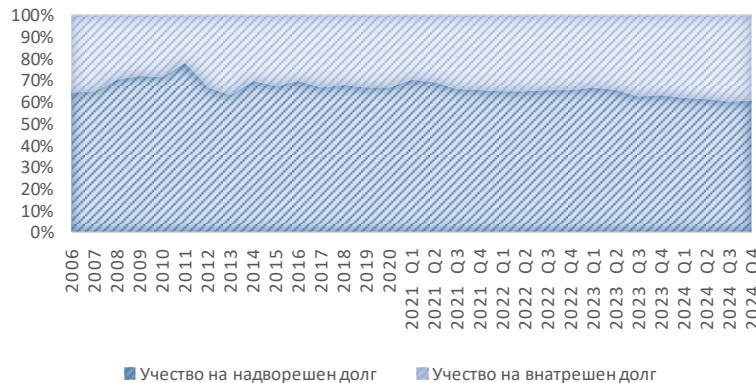
Буџетски дефицит (% од БДП)

ЈАВЕН ДОЛГ (% од БДП)

СТРУКТУРА НА ЈАВЕН ДОЛГ

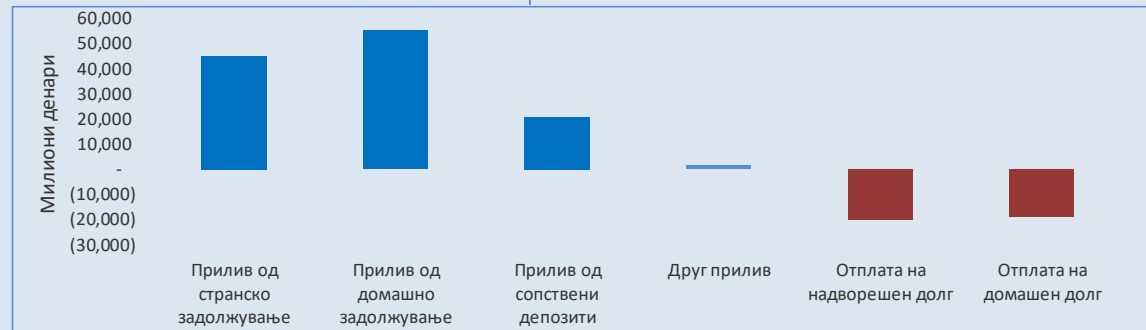
приходи

расходи

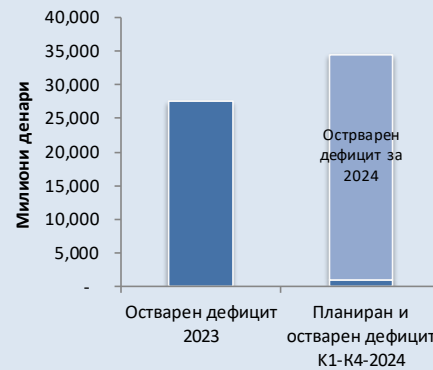

=

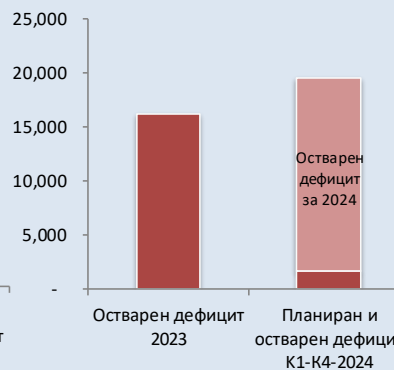

Во 2024 буџетскиот дефицит изнесува 4.4% од БДП и е понизок од (ревидираната) проекција за целата 2024 година од 4.9%.

Пензиски буџет

Здравствен буџет

Капитални расходи

Во 2024, пензискиот дефицит е скоро-реализиран (97,3%).

Во 2024 здравствениот дефицит е потреализиран (91,7%).

Во 2024, капиталните инвестиции се значајно потреализирани (76,8%).

ИНДУСТРИСКИ БЛИЦ

	Индустриско производство			Работници во индустријата		
	1-2Q/24	1-3Q/24	1-4Q/24	1-2Q/24	1-2Q/24	1-4Q/24
Енергија	(24.1)	(19.3)	(16.7)	4.4	4.5	3.8
Интермедијарни производи, освен енергија	(0.8)	(3.4)	(1.4)	(7.2)	(7.0)	(6.8)
Капитални производи	1.7	1.4	(1.6)	16.6	14.5	10.3
Трајни производи за широка потрошувачка	(1.2)	4.4	10.5	10.6	14.2	16.8
Нетрајни производи за широка потрошувачка	(7.6)	(3.9)	(3.3)	(4.1)	(5.2)	(6.0)
Производство на прехранбени производи	1.5	5.8	2.7	(3.1)	(3.4)	(3.4)
Производство на метали	4.4	(9.2)	(1.8)	(8.6)	(8.5)	(8.3)
Производство на облека	(23.8)	(22.6)	(20.2)	(11.3)	(12.3)	(12.9)
Производство на неметални минерални производи	(2.3)	(10.3)	(5.6)	(7.2)	(7.2)	(7.2)
Производство на тутунски производи	(48.6)	(36.7)	(30.9)	(11.0)	(14.9)	(16.1)
Производство на пијалаци	3.9	1.7	4.5	15.7	15.7	14.8
Производство на кокс и рафинирани нафтени производи	4.2	5.7	6.1	3.6	3.2	2.8
Производство на електрична опрема	8.1	12.1	14.8	(9.1)	(7.7)	(6.8)
Производство на фабрикувани метални производи	(25.6)	(29.4)	(22.7)	0.6	2.2	2.8
Вкупно	(5.1)	(4.2)	(3.6)	1.7	1.0	(0.3)

Finance Think е непрофитен институт за економски истражувања и политики. Основан е во 2012 година.

Нашата Визија

Да поттикнеме економско размислување за подобра благосостојба утре.

Нашата Мисија

Да го подобриме влијанието на економските, социјалните и развојните трендови и политики врз граѓаните во Северна Македонија и регионот на Западниот Балкан, преку економски истражувања, застапување базирано на докази и водено од податоци, и поттикнување критичка дебата за демократските процеси.

Истражувањето на Finance Think им помага на носителите на политиките, застапниците на политиките, креаторите на мислење, економските новинари и јавноста да ги разберат прашањата кои влијаат врз обичните граѓани.

Врз основа на статутот, Finance Think се стреми да постигне **три статутарни цели**. Тие се:

- Да придонесе кон подобрување на економските, социјалните и развојните политики и реформи преку продуцирање докази, базирани на истражување и водени од податоци.
- Да се зголеми ефектот од производите на Finance Think врз целните групи (вештини), донесувањето политики (политики и реформи) и општеството (свесност).
- Да се развие институционалниот капацитет на Finance Think, во смисла на истражување, застапување, финансирање и комуникација, со цел посилено влијание врз економските, социјалните и развојните реформи и врз ефектите што соодветните политики ги имаат врз граѓаните.

Програмски области

- Политики на раст и развој
- Фискална транспарентност и одговорност
- Конкурентност и пристапување кон ЕУ
- Сиромаштија, вработување и вештини
- Родови и доходни нееднаквости
- Општински финансии и политики
- Зелена економија

ОДГОВОРНОСТ

Copyright © 2025 од страна на Finance Think, Сите права се задржани.

Ниеден дел од оваа публикација не смее да се репродуцира, складира или внесе во систем за пребарување или да се пренесува во која било форма или со какви било средства (електронски, механички, со фотокопирање, снимање или на друг начин), без претходна писмена дозвола од сопственикот на авторските права. Finance Think направи максимални напори да ја осигура точноста на информациите презентирани во овој документ. Меѓутоа, ниту Finance Think ниту кој било од неговите носители на одлуки или аналитичари или вработени може да биде одговорен за какви било финансиски последици кои произлегуваат од употребата на информациите претставени од овде.

Finance Think

Институт за економски истражувања и политики
Ул. Фредерик Шопен 1/2, 1000 Скопје, Република Северна Македонија
+389 2 6156 168, www.financethink.mk, info@financethink.mk